

RAN-2108002203030001
T.Y.B.Com. (External) Examination March - 2026
Business Administration
સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book

Seat No.:

Student's Signature

- પ્ર-1.** ટૂંકમાં જવાબ આપો. **20**
- 1) નાણાકીય સંચાલનની વ્યાખ્યા આપો.
 - 2) પાણીયુક્ત મૂડી એટલે શું ?
 - 3) ઈક્વિટી પરનો વેપારનો અર્થ આપો.
 - 4) ધંધાની સામાજિક જવાબદારીનો ખ્યાલ સમજાવો.
 - 5) Document File અને PDF file વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
 - 6) સ્ટોકલેસ ખરીદીની વ્યાખ્યા આપો.
 - 7) સંગીન ખરીદીનો 'યોગ્ય ગુણવત્તા' નો સિદ્ધાંત સમજાવો.
 - 8) ઉત્પાદનના પ્રકારો જણાવો.
 - 9) સિક્સ સિગ્માનો ખ્યાલ સમજાવો.
 - 10) પ્રવાસન સંચાલનની મર્યાદાઓ જણાવો.
- પ્ર-2.** નાણાકીય આયોજનને અસર કરતા પરિબળો સમજાવો. **16**
- અથવા**
- અ) નાણાકીય સંચાલનના રૂઢિગત અભિગમ અને આધુનિક અભિગમ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. **08**
 - બ) કાર્યશીલ મૂડીના પ્રકારો સમજાવો. **08**
- પ્ર.-3.** અ) શેરહોલ્ડરો અને કર્મચારીઓ પ્રત્યેની ધંધાની સામાજિક જવાબદારીઓ સમજાવો. **08**
- બ) મૂડીકરણના સિદ્ધાંતો સમજાવો. **08**
- અથવા**
- અ) કાર્યાલય સંચાલનના હેતુઓ સમજાવો. **08**
 - બ) ઈ-ફાઈલિંગના ફાયદાઓ સમજાવો. **08**
- પ્ર.- 4** અ) કેન્દ્રિત ખરીદી અને વિકેન્દ્રિત ખરીદી વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. **08**
- બ) માલસામગ્રી સંચાલનનું મહત્વ સમજાવો. **08**
- અથવા**
- અ) માલસામગ્રી અંકુશના ફાયદાઓ ચર્ચો. **08**
 - બ) સંગીન ખરીદીના મુખ્ય પ્રશ્નોની ચર્ચા કરો. **08**

- પ્ર-5. અ)** પ્રવાસન સંચાલન એટલે શું ? પ્રવાસન સંચાલનના વિવિધપ્રકારો સમજાવો. 16
- અથવા**
- અ)** સ્થાન પસંદગીના આધુનિક વલણો સામજીવો. 08
- બ)** ઉત્પાદન અંકુશના ફાયદાઓ સમજાવો. 08
- પ્ર-6. અ)** ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે એક) 08
- 1) ઉત્પાદન સંચાલનની લાક્ષણિકતાઓ.
- 2) કેઝાન - ગુણવત્તા સંચાલનની એક પદ્ધતિ.
- બ)** કેસ સ્ટડી. 08
- મહિન્દ્રા એન્ડ મહિન્દ્રા ભારતની એક અગ્રણી અને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે વિસ્તરેલી ઓટોમોબાઈલ અને એન્જિનયરિંગ કંપની છે. કંપનીએ એશિયા, યુરોપ અને આફ્રિકામાં પોતાના ઉત્પાદનના એકમો સ્થાપિત કર્યા છે. વધતી માંગને ધ્યાનમાં રાખીને કંપનીએ ઉત્પાદન ક્ષમતા વધારી, પરંતુ યોગ્ય આયોજન અને વિભાગીય સંકલનના અભાવે કેટલીક સમસ્યાઓ ઊભી થઈ.
- ઉત્પાદન વિભાગ, ખરીદ વિભાગ અને ગુણવત્તા નિયંત્રણ વિભાગ વચ્ચે પૂરતું સંકલન ન હોવાથી કાચામાલની ગુણવત્તા ચકાસણી સમયસર થઈ શકી નહિ પરિણામે નીચી ગુણવત્તાવાળો માલ ઉત્પાદન પ્રક્રિયામાં વપરાયો. ઘણીવાર તૈયાર થયેલી ગાડીઓમાં ટેકનિકલ ખામીઓ જોવા મળી, જેના કારણે ફેરકાર્ય અને પરત કરવાના કિસ્સામાં અને ગ્રાહક અસંતોષમાં વધારો થયો.
- સંપૂર્ણ ગુણવત્તા સંચાલનના સિદ્ધાંતો જેવા કે સતત સુધારણા, કર્મચારીની ભગીદારી અને ગુણવત્તા કેન્દ્રિતતા યોગ્ય રીતે અમલમાં મૂકાયા ન હતા. વિભાગો વચ્ચે સંકલન નો અભાવ અને જવાબદારીની અસ્પષ્ટતાના કારણે ઉત્પાદન ખર્ચ વધ્યો અને બગાડમાં વધારો થયો. આંતરરાષ્ટ્રીય બજારમાં કંપનીની પર વિપરીત અસર પડી. આ પરિસ્થિતિ દર્શાવે છે કે યોગ્ય ઉત્પાદન આયોજન, અસરકારક નિયંત્રણ અને TQM નો મજબૂત અમલ વિના મોટી કંપનીઓને પણ ગુણવત્તા અને ખર્ચ સંબંધિત સમસ્યાઓનો સામનો કરવો પડે છે.
- પ્રશ્નો :**
- 1) આ કેસમાં રહેલી ઉત્પાદન સંચાલનની મુખ્યસમસ્યાઓ ઓળખી વિગતવાર સમજાવો.
- 2) કંપનીમાં TQM ના સિદ્ધાંતોનો યોગ્ય અમલ ગુણવત્તા સુધાર અને બગાડમાં ઘટાડો કરી રીતે લાવી શકે?

ENGLISH VERSION

- Q-1. Answer in brief.** 20
- 1) Define Financial Management.
- 2) What is Watered capital.
- 3) Give the meaning of Trading on equity?
- 4) Explain the concept of corporate Social Responsibility.
- 5) Distinguish between Document file and PDF file.
- 6) Define Stock less Purchasing.
- 7) Explain the 'Right Quality' - a Principle of Sound Purchasing.
- 8) State the Types of Production.
- 9) Explain the concept of Six Sigma.
- 10) State the limitations of Tourism Management.
- Q- 2. A)** Discuss the factors affecting Financial Planning. 16
- OR**
- A)** Distinguish between the traditional approach and Modern approach of Financial Management. 08

	B)	Discuss the Types of Working Capital.	08
Q-3.	A)	Explain the Corporate Social Responsibilities towards Shareholders and Employees.	08
	B)	Explain the Principles of Capitalization.	08
		OR	
	A)	Explain the Objectives of Office Management.	08
	B)	Explain the benefits of e-Filing.	08
Q-4.	A)	Distinguish between Centralized purchasing and decentralized Purchasing.	08
	B)	Explain the Importance of Material Management.	08
		OR	
	A)	Discuss the Advantages of Material Control.	08
	B)	Discuss the main Issues in Sound Purchasing.	08
Q-5.		What is Tourism Management ? Discuss various types of Tourism Management	16
		OR	
	A)	Explain the Recent trends in Plant Location.	08
	B)	Explain the Advantages of Production Control.	08
Q-6.	A)	Write short notes (Any one).	08
	1)	Characteristics of Production Management.	
	2)	Kaizen a method of TQM	
	B)	Case Study :-	08

Mahindra and Mahindra is a leading Indian multinational automobile and engineering company with operations across Asia, Europe and Africa. To meet increasing global demand, the company expanded its production capacity. However, due to improper production planning and lack of coordination among departments, several operational issues emerged.

There was insufficient coordination between the production, purchasing and quality control departments. Raw materials were not adequately inspected before being used in manufacturing, leading to the use of substandard components. As a result, finished vehicles showed technical defects, increasing rework and customer dissatisfaction.

The principles of Total Quality Management, such as continuous improvement, employee involvement and quality focus process, were not effectively implemented. Poor communication and unclear responsibilities resulted in higher production cost and increased waste generation. The company's international brand image also adversely affected.

This case demonstrate that without proper production planning, effective coordination and strong implementation of TQM practices, even large multinational corporations may face serious quality and cost related challenges.

Questions :

- 1) Identify and explain the major production management problems highlighted in the case ?
- 2) How can proper implementation of TQM principles improve quality and reduce waste in such an organization ?